

۲۰۱۵/۰۴/۲۷

نظر محمد مطمئن

اووم او اتم د ثور تېروتنې، د طالب او حکومت پام

که سم او مناسب قضاوت وشي، په کارده چې په زغرده وویل شي چې اووم د ثور ۱۳۵۷ ل او اتم د ثور ۱۳۷۱ ل دواړه ورځې د افغانانو د بېلابېلو گوندونو د مشرانو تېروتنې پکې جوتې دي، په دومره توپیر سره چې اووم د ثور کمونستانو کودتا وکړه او بیا د وینو ویالې و بهیدلې، تر یو میلیون ډیر افغانان شهیدان، تر یو نیم میلیون پورې افغانان معیوب او په میلیونو افغانان نورو هیوادونو ته کډوال شول.

اووم د ثور د کمونستانو خونړی کودتا

اووم د ثور ناورین او تورې ورځې اړوند ډیر څه لیکل شوي، همغه اووم د ثور له امله ده چې نن هم افغان ولس په وینو کې لمبیري، له وینو سره لوبې کیري، د افغان وینه دومره وریا ده چې د نړۍ په هر هیواد کې یې وینه او هویت نږدې ارزښت له لاسه ورکړی دی.

اووم د ثور و چې اتم د ثور یې وزیراوه، که پر اووم د ثور د کمونستانو کودتاه نه وای شوي، اتم د ثور ته به اړتیا نه وای پیدا شوي، اووم د ثور و، چې خونړیو کودتاو ته یې لاره پرانستله، اووم د ثور و چې د علماو سپکاوی او توهین پکې عملي شو، اووم د ثور و چې خالق اومخلوق دواړو ته په کې سپکاوی کیدی، اووم د ثور و چې په هرات کې په یوه ورځ کې ۲۴۰۰۰ مسلمانان قتل عام شول، اووم د ثور و چې جېلونه یې په افغانانو ډک کړل، اووم د ثور و چې د مسلمانانو څخه نوکان او څرمني وایستل شوي، اووم د ثور و چې ډلنیز مرگونه او قبرونه یې ډک کړل، اووم د ثور و چې افغانی کلتور ته پکې سپکاوی او شرقي کلتور ته درناوی پکې کیدی.

اووم د ثور و چې د خلکو جايدادونه او شتمنی په زور سره ورڅخه واخستل شوي، اووم د ثور و چې زموږ د کلي غریب سړي بزبو اکا زموږ مشران سپکول، اووم د ثور و چې په لینن درود وویل شو، اووم د ثور و چې په بسم الله باندې رشخند وهل کیدی، اووم د ثور و، چې د بي خدا تخلصونه پکې پیدا شول، د کمونستانو اووم د ثور کودتا وه، چې د وخت ولسمشر سردار داوود یې د هغه له کورنۍ سره په ارگ کې ووژل، او بالاخره اووم د ثور و چې د افغانانو انځور یې د نړیوالو له پاره ناسم ترسیم کړ او تر نن ورځې یې مور بد نتایج زغمو.

اتم د ثور د مجاهدينو کامیابي

اتم د ثور لویه تېروتنه د مجاهدينو د مشرانو وه چې په یو واحد حکومت یې توافق نظر ونه کړ، او هری ډلي غوښتل چې واک د زور د لارې لاسته راوړي، همغه و چې پر اسلامي حزب د نظار شورا وار له مخه کړ، کابل ته ننوتل او اتم د ثور د خپلمنځي اوکورني جگړې بله پېلامه شوه.

اتم د ثور د مجاهدينو د کامیابي ورځ، د کمونستي نظام د ړنگیدو ورځ، د شوروي اتحاد د درې وړې کیدو ورځ، او د مسلمانانو، د هغه وخت د پاکو مجاهدينو او مهاجرينو د ویاړ ورځ وه، زموږ د هغې ورځې لذت اوس هم له یاده نه دي وتلي، خو متأسفانه چې ومو نه شواي ساتلی. یو په بل پسې د مجاهدينو مشرانو تېروتنې وکړي، چې جگړه اوږده شوه، او د مجاهدينو ویاړونه یې تر سوال لاندې راوستل، د کمونستانو جنایتونه د مجاهدينو د خپلمنځي جگړو تر سیوري لاندې پټ شول.

زما بڼه یاد دي چې کله مجاهدينو خپل د کامیابي ورځ ۸ د ثور په دویم کال ۱۳۷۲ ل کې په ننګرهار کې لمانځله، موږ د ننګرهار پوهنتون تر سلو زیات محصلین هم په رسم گډښت کې د تیریدو له پاره انتخاب شوي و، هم هغه ورځ هم په نورو ولایتونو کې جگړه وه، عزتونه لوټ کیدل، غلا کیدله او ولس له ډول ډیر غمیزو سره مخ و، د دي پرځای چې خوشالي وکړو، باور وکړئ چې سترگې مې د خفگان له اوبڼکو ډکې وي.

دا هم د یادوني وړه ده اسلامي حزب چې یو منظم او لوی گوند و، د ډاکټر نجیب الله د حکومت سولنیز انتقال یې اسلامي حزب ته ونه مانه، ډاکټر نجیب الله له بېلابېلو لارو ښاغلي حکمتیار ته پېغام استولی و چې واک به همدغه ته سپاري، او د واک د سپارلو له پاره د خبرو غوښتنه یې کړې وه، ښاغلي حکمتیار چې د نشنل عوامي گوند مشر ولي خان ته کوم ځواب ویلی و، د اسلامي حزب مشران پري پوه دي، افغانان او په ځانگړې ډول پښتانه هر وخت د زور او بل له پښو غورځولو خبره کوي، همغه و چې نظار شورا د انجنیر احمدشاه مسعود په مشرې د ببرک

د پاڼو شمیره: له ۱ تر ۳

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ

کارمل پرچم ډلې سره لاس پټ او یو کر، او پر حکمتیار یې وار له مخه کر، حکمتیار چې غوښتل د زور د لاري کابل ونیسي، مسعود د معاملي له مخې ننوت او حکومت یې په خپل لاس کې واخیست، که څه هم مؤقت ولسمشر حضرت صبغت الله مجددي و، خو واک او پوځي ځواک د مسعود سره و.

د مجاهدينو تېروتنه، خپله دوی او ولس یې قرباني شول

آیا دا سمه ده چې مور ووايو چې ښاغلي حکمتیار تېروتنه وکړه؟ اوس وخت ته په کتلو سره له خلقیانو او پرچمیانو سره په یو حکومت کې د اسلامي حزب د گڼو کسانو یوځای کار کول، دي سوال ته جواب ویلای شي.

آیا مسعود سم کار وکړ چې د ببرک کارمل پرچم ډلې سره یې معامله وکړه، د ملگرو ملتونو د سولې پروسه او د ډاکټر نجیب الله څخه د سولنیز واک د انتقال پروسه یې سبوتاژ کړه؟

هغه تېروتنه وه چې خپله انجنیر احمد شاه مسعود دهمدې تېروتنې قرباني شو، هغه تېروتنه وه چې استاد برهان الدین رباني د همدې تېروتنې قرباني شو، هغه تېروتنه وه چې بیا هم د مسعود پلویانو امریکایانو ته د راتگ او یرغل بلنه ورکړه، ببرک کارمل روسان راوستل، د هغوئ په ټانکونو سپور تر ارگ پورې یې ځان ورساو، او داخل د امریکا د بي ۵۲ د بمبارد په زور پخواني مجاهدين چې لویه برخه یې د شمال ټلواله وه ځان یې ارگ ته ورساو.

د پرچمیانو سره د مسعود معامله د دې سبب شوه چې حکمتیار د چهار اسیاب څخه پر کابل راکټونه اورول، او د کابل ښار د اسلامي حزب، اسلامي جمعیت، نظار شورا، اسلامي اتحاد، استاد مزاری او عبدالرشید دوستم د پلویانو او وسلوالو له خوا د جنگ پر تنور بدل شو، د کابل ښاریانو باندي له هر لوري د مرمیو باران و.

له دي ها خوا ژبني، قومي او سمنیز توپیرونه په کابل او لویو ښارونو کې مخ پر زیاتیدو و، له اطراف څخه او په ځانگړي ډول د جنوب او جنوب لویدیځ پښتون ته په کابل کې د نورو قومونو له خوا د شک په سترگه کتل کیدل، د مزاری هزاره ډله، د استاد سیاف پښتانه پلویان او د مسعود تاجک ډله یوېل په بی رحمې سره تر تیغ تیرول.

په ټوله کې د مجاهدينو د خپلمنځي جگړو قربانیان افغان ولس و، د ولس شتمنی وه، د ولس بچیان و، د ولس قومونه او قبیلې وې، او د ولس له پاره عام المنفعه ځایونه و.

د استاد رباني او احمدشاه مسعود وخت کې چې کوم پښتانه وزیران و، هغوی ته ښه معلومیږي چې دوی څومره واک درلود؟ څومره بې واکه و، او ډیری اوس هم په دي نظر دي، که د حکمتیار راکټونه او جگړه نه وای، د واک انحصار به تر ډیروکلونو دوام کړی وای، مگر له دي سره سره احمدشاه مسعود او استاد رباني تر ۴ کلونو د واک انحصار له ځان سره درلود.

د استاد رباني له خوا د طالبانو د پاڅون ملاتړ

طالبان د پخوانیو مجاهدينو د تېروتنو زیژنده وه، ولس دومره ناهیلی او په تکلیف و، چې هرې اصلاحي ډلې ته یې لیبک وایه، طالبانو په ډیرلند وخت کې د ولس باور ترلاسه او کابل یې ونیوی، شمالي ولایتونو ته یې د خپل واک غځونه وکړه.

په لومړیو وختونو کې اسلامي حزب له طالب سره په جگړه کې ښکېل شو، د کابل د هغه وخت د استاد رباني حکومت او استاد سیاف د مسعود په گډون طالبان د هیواد له پاره سپینې فرښتې گڼلي، کله چې اسلامي حزب چهار اسیاب طالبانو ته پرېښود، د طالبانو د جگړې مخه له مسعود سره شوه، مسعود میدان ښار کې له طالبانو سره لېږنه وکړه، مذاکراتو نتیجه ورته کړه، مسعود او ډلې یې د طالبانو د له منځه وړلو پروگرام جوړ کړ، د طالبانو او مسعود تر منځ سختې جگړې وشوې. او طالبان لاس بري شول، کابل یې تر خپل واک لاندې راوستی

ننی طالب د ۱۳۷۱ ل کال د مجاهدينو پر ځای

اوس چې دادی امریکا خپل ډیر پوځیان وایستل، کټ مټ د ډاکټر نجیب الله د حکومت د تکرار وخت دی، او دهغه وخت د سیاسي پلې مهمه مهره عبدالرشید دوستم، نن یوځل بیا د ولسمشر لومړی مرستیال دی، د واک پر سر شخړه روانه ده، په ارگ کې د ولسمشر او اجرایوي رئیس د نظر تر منځ ډیر توپیر دی، پخوانی ولسمشر کرزي چې د ده په ټیم کې پخواني ډیری جنگ سالاران هم دي، په دي تمه دی چې د ولسمشر غني او عبدالله ترمځ شخړې مخ په زیاتیدو شي، واک بېرته ده ته پاتې شي.

اوس چې طالبان پوځي ځواک لري، د بهرنیانو سره یې سخته جگړه په تیرو ۱۳ کلونو کې وکړه، د حکومت او پاتې بهرنیانو د اېو او اهدافو پر خلاف جگړه کوي، امریکا نامنلي ماتې خورلي ده، او د جگړې پر اور هغه وخت تېل وپاشل شول چې کله ولسمشر غني له امریکا سره امنیتي تړون لاسلیک کړ.

طالبانو او اسلامي حزب (حکمتیار) ته په کار ده چې د مجاهدينو د ۱۳۷۱ ل کار تېروتنه داخل ونه شي، او بیا مو افغان ولس د پنځو او یا لسو او یازیاتو نوروکلونو له پاره د اور په تنور کې ونه سوځي.

د پاڼو شمیره: له ۲ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولی

ننی طالب په همه هغه دریځ او ځای کې موقیعت لري چې په ۱۳۷۱ ل کال کې اسلامي حزب درلود، اشرف غني مجبورېږي چې بیرته به مخه طالب ته اړوي، او د طالب غوښتنو ته به غور نیسي، دا که غواړي که نه غواړي، د ده مجبوریت دی، بل خوا دوستم او اجرايوي رئیس به هم ورته هڅې کوي، په کابل کې د سیاسي گوندونو او ډلو له خوا وار له مخه دغه هڅې پېل شوي، د پارلمانو او سنا ځیني وکیلان په اړیکه کې دي، تر څو په راتلونکي کې په واک کې د پاتې کېدو له پاره له طالب مفاهمه وکړي.

د طالبانو، سیاسي ډلو او حکومت څخه د ولس تمه

که اشرف غني د هیواد پرمختګ، سولې او آرامي ته ژمن وي، که ډاکټر عبدالله او ډله یي غواړي چې خپل ولس یې په شمالي ولایتونو کې آرام ژوند ولري، که پخواني ولسمشر کرزی او دهغه نوي ډله چې له واک څخه لیري شوي غواړي خپله شتمني وساتي او خپلو ولسونو ته هوسا ژوند بسيا کړي، که هزاره توکم مشران غواړي چې ولس یې تیر ۱۳ کلن لاسته راوړني وساتي، او که طالبانو غواړي چې دافغان ولس سترګې ورته ډېرې اوړي دغه ولس ته سوله او آرامي راولي، او که حکمتیار غواړي چې ټوټه ټوټه شوي اسلامي حزب بیا کردار ولري، نو دوی ته په کار ده چې د بل اووم او اتم ټور تکرار په هیواد کې ونه شي.

ولسمشر اشرف غني چې څومره د سولې ژمني کړي وي، څومره چې یې باور درلود چې پاکستان، چین او سعودي به طالبان اړ کړي چې د ده خبره ومني او طالبان به اړ کړي چې د ولسمشر غني د خوښي او غوښتنې سره سم سوله ومني، هغه طرحه او پلان یې کار ورنه کړ او نه یې هم دغه طرحه کار ورکوي.

ښه به وي چې د مشرانو جرګې او ولسي جرګې د ځینو وکیلانو دغه څرخ هم هیر نه کړي چې پر امنیتي تړون دي له سره غور وشي، هغه دي لغوه اعلان شي، ولسمشر غني دي د بهرنیانو د وتلو نیټه اعلان کړي، او له طالبانو سره دي د هیواد د سیاسي او پوځي نظام اړوند مخامخ خبرې پېل کړي، او طالبان دي هم هغه د تېر ځل د اسلامي حزب تېروتنه نه کوي، چې باید د غني حکومت په زور سره چپه شي، او کابل ته په زور سره ننوځي. او نه دي ولسمشر غني او د ده ډله نور د زور او جنګ له پاره بهرنیانو ته پلمه برابرېږي.

که ولسمشر غني پر دي عقیده وي چې طالب به تسلیم شي، جګړه به وګټي، نو دلته نږدې ۴۹ هیوادونو یرغل کړی و، په لکونو بهرني پوځیان راغلي و، درني بمباری او درني وژني یې وکړي خو افغان ولس ورته تسلیم نه شو، نن چې د ۴۹ هیوادونو څخه په شمار څو هیوادونه پاتې دي، نن چې په لکونو بهرني پوځیان نشته، ولسمشر دي پوه شي چې په نږدې ۱۰۰۰۰ امریکایي پوځیانو دغه جګړه نه شي ګټلای.

او که دا ځل طالب د سولې او امنیت له یوې سمې او سنجیده طرحې سره هیواد ته راستون شي، ولس ته سوله راولي، دابه هغه کردار وي چې تاریخ به یې ثبت او پر دوی به دغه تهمت بیخي نفي کړي چې دواک له پاره یې جګړه کوله.

خو دیته هم توجه په کار ده که دلته پر لویديځ پالو د علماو او اصیلو افغانانو فشار نه وي، بیا به مو هیواد د ځینو نورو هیوادونو په څیر د عیاشي او فحشا پر لور روان وي، اسلامي او افغاني کلتور ته به په سپکه کتل کېږي، او ځوان نسل او ځواني نجوني به مو انحراف ته هڅول کېږي. په دي هیله چې ولس مو د بل اووم او اتم د ټور سره مخ نه شي.

د پاڼو شمېره: له ۳ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ